

CLOSE-UP | JOURNALIST KAREL MICHIELS DEBUTEERT ALS THRILLERAUTEUR

Wie heeft Ras Fire vermoord? Vanuit deze thrillervraag schreef de Belgische auteur Jah Shakespear een uniek verhaal over de cultuur van de rastafari.

Moordzaak wordt geschiedenisles

VAN ONZE REDACTEUR

PETER VANTYGHEN

BRUSSEL | Jah Shakespear heeft hoge verwachtingen van zijn lezers. Ze moeten een turf van meer dan 400 bladzijden lezen, liefst iets kennen van het Oude Testament, af en toe een reggaesong opzetten, en vooral openstaan voor de complexe religieuze beleving van de rasta's, zijnde de volgelingen van Ras Tafari, de gereïncarneerde Christus. Op de glanzende cover staat in vlammend rode letters *De rasta revelatie*, en je leest er natuurlijk ook 'revolutie' in. Slim gezien: het boek kondigt zowel een openbaring als een verandering aan, en de lezer herkent in de lay-out van de cover meteen het recept van de hedendaagse succes thriller, een optelsom van spanning, religie en geschiedenis.

De auteur Jah Shakespear (eigenlijk de journalist Karel Michiels, onder meer verbonden aan *De Standaard*) is beducht voor de vergelijking. 'Dat wordt hier toch geen *Da Vinci code*, hoop ik', laat hij zijn personage Johan al helemaal in het begin uitroepen. Michiels: 'Lang voor dat boek succes had, ben ik aan het mijne begonnen. Ik denk hier al vijftien jaar over.'

Het boek is een geschiedenisles, uitgewerkt als thriller. Wat is het belangrijkste?

'Ik wilde vooral het verhaal van de rasatafari vertellen. Ik ben daar al zolang mee bezig, en heb er ook al veel over geschreven, maar steeds zo fragmentarisch. Het moest eens allemaal samenkomen. Die muziek heeft voor mij ook zoveel betekend, dat ik iets wilde terugdoen.'

'In de loop der jaren heb ik veel research gedaan, en daar zou ik nog mee bezig zijn als Leo De Haes me niet gevraagd had of dat boek dat ik al zolang had beloofd, er ook nog kwam.'

Waarna u meteen in actie schoot.

'Je moet het goede moment afwachten. Tien jaar geleden al had ik met Ras Fire — een goede vriend die in het boek voorkomt (hij wordt vermoord, *red.*) — besloten dat ik moest kiezen voor een romanvorm. In de jaren 1990 ben ik dan veel in Jamaica geweest en vorig jaar kreeg ik de kans om naar Ethiopië te gaan, het Beloofde Land van de rasta's. Daar vond ik het einde voor het boek en is alles samengevallen. Daarna was het gewoon een kwestie van zes maanden hard schrijven.'

Jonge Ethiopiërs met zelfgemaakte tekeningen van Haile Selassie, 'de keizer van Ethiopië'. © Photo News

De titel en de lay-out mikken op het thrillerpubliek van Dan Brown. Is dat een bewuste strategie?

'Ik zou het zeker niet erg vinden als dat publiek mijn boek zou lezen, maar ik lees zelf te weinig thrillers om daar veel van opgestoken te hebben. Wat de titel betreft, *Rasta revelatie* is een heel courant begrip in die cultuur, er bestaan minstens twintig songs met die titel. Als het aan mij had gelegen, had ik het boek trouwens *Natural mystic* genoemd. Dat is een soort levenshouding waarbij je ingaat op wat je aangeboden wordt, dus niets afwijst. Het staat helemaal tegenover de houding

Karel Michiels. © rr

'Rasta's roken geen cannabis als recreatie, maar om geïnspireerd te raken'

van de carrièrejager. Daarom ben ik zelf freelance journalist: ik móet geen dingen doen, ik kan het op me laten afkomen en kiezen.'

U zit zelf als personage in het boek, dat duidelijk een journalistieke inslag heeft.

'Ik zit in het hoofdpersonage Johan, dat zal wel duidelijk zijn, zeker? *De rasta revelatie* is inderdaad een boek van een journalist die een roman geschreven heeft. Ik ben niet in de huid van een literaire auteur gekropen. Mijn uitgever heeft me geadviseerd die vele historische terzijdes eruit te laten, maar voor mij zijn ze belangrijk. Ik wilde het verhaal van de rasta's volledig vertellen.'

Ik heb even nageteld: het woord 'seks' komt twaalf keer voor, het woord 'ganja' 63 keer. De spiritualiteit is voor u belangrijker dan het meer commerciële appeal van erotiek.

(lacht). 'Seks is niet belangrijk in het verhaal en dus ga ik het er niet instoppen omdat een format dat vereist. En ganja is natuurlijk erg belangrijk voor deze cultuur. Het is een van de grote misverstanden die ik probeer weg te werken. Rasta's roken geen cannabis als recreatie, maar om geïnspireerd te raken. Voor hen leidt het tot efficiëntie. Het is als eten en drinken.'

U wil ook Haile Selassie, de keizer van Ethiopië, in ere herstellen. 'Het beeld dat de meeste mensen van hem hebben, is bepaald door één boek, *De keizer*, geschreven door de Poolse journalist Ryszard Kapucinski. Daarin staat vooral onzin en dat komt doordat de au-

teur in dienst van Rusland schreef, dat Ethiopië wilde "plukken". De echte Selassie was geen dictator zoals Idi Amin, maar een man met een scherp politiek inzicht die de wereld meermaals vroeg gewaarschuwd heeft voor naderende catastrofes.'

Hoe actueel is die hele rastageschiedenis nog in Jamaica zelf?

'Actueler dan ooit zelfs. Vele rasta's zijn de voorbije tien jaar in het buitenland in contact gekomen met literatuur, zoals de Ethiopische bijbel, de "Kebra Nagast". Die was daar tot 1995 niet bekend, maar is met een voorwoord van Ziggy Marley druk verspreid nu. Ik heb zelf een boek met toespraken van Haile Selassie meegenomen naar daar, tien exemplaren, en dat heeft zich ook verspreid. Men is zich nu zelfs zozeer bewust van Zion (Ethiopië, *red.*) en het vijandige Babylon (de rest van de wereld, *red.*) dat er een nieuw fundamentalisme is gegroeid.'

Behalve een roman, is het boek ook een discotheek. Er worden vele tientallen songs getipt. Hoe moeten we die vinden?

'Die songs zijn inderdaad belangrijk. Ze laten zien hoezeer die reggaesongs verweven zijn met de geschiedenis, hoe die religie in de muziek bewaard blijft. Ik zend ze nu allemaal uit op de Antwerpse radio Centraal en het doel is dat ze ooit downloadbaar worden op een Podcast.'

'De rasta revelatie' is nu uit.

